

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Științe ale Educației
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației, Psihopedagogie Specială, Pedagogie, PIPP
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Pedagogie: Consilier școlar - ISCO 235903, Profesor în învățământul secundar - ISCO 233002 PIPP: Profesor pentru învățământul primar 2341/234101, Profesor pentru învățământul preșcolar 2342 PPS: Psihopedagog – 263412, Instructori-formatori pentru elevi cu nevoi speciale – 2352, Specialiști în învățământ neclasificați în grupele de bază anterioare – 2359

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Fundamentele Psihopedagogiei speciale						
Platforma utilizata	Google classroom						
	Cod acces nc2xh5ak						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Anca Luștrea						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. Univ. drd. Andra-Maria Jurca						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					16
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	52				
3.8 Total ore pe semestru	108				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<p>Studentii au nevoie de</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materiale: tehnologii de suport – laptop/calculator /tabletă/telefon. • Acces la internet • Acces la adresa de mail instituțional
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<p>Seminarii față în față:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminar față în față • laptop, videoproiector, sistem videoconferință

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<p>Studentul va putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să descrie și explice legăturile proceselor psihice și caracteristicile psihologice ale persoanelor cu dizabilități, • să analizeze critic principiile și obiectivele educației speciale, • să analizeze critic specificul accesibilizărilor educaționale pentru persoanele cu dizabilități în diverse contexte educaționale. • să determine nivelul și metodele adecvate de sprijin necesare elevului în activitatea curentă. • să analizeze critic opțiunile didactice din practica educațională în raport cu nevoile de învățare ale elevilor. • să analizeze critic aspectele psihosomatice, educaționale și sociale legate de probleme specifice ale elevilor. • să prezinte informații într-o formă accesibilă elevilor cu cerințe educative speciale. • să explice teoriile, principiile și metodele de îngrijire a copiilor cu nevoi speciale. • să înțeleagă caracteristicile psihologice și educaționale ale elevilor cu dizabilități • să evalueze critic noile teorii și practici din domeniul educației. • să identifice informațiile utile pentru practica sa curentă • să analizeze critic rolul diversității în funcționarea grupului educațional
------------	---

Abilități	<p>Studentul va putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să utilizeze în discursul de specialitate principalele concepte PPS, • să realizeze tabloul clinic al diferitelor tipuri și grade de dizabilități, • să selecteze cele mai potrivite accesibilizări în diferite contexte educaționale. • să selecteze strategii didactice adaptate contextului și nevoilor elevilor. • să selecteze metodele, instrumentele și echipamentele necesare activității de îngrijire a copilului. • să determine nevoile de adaptare a mediului fizic și educațional pentru a acomoda elevi cu cerințe educative speciale • să selecteze activități educative specifice educării copiilor cu cerințe educaționale speciale, inclusiv terapii educaționale • să selecteze informații relevante din surse diverse. • să poată stabili nivelul de adevăr al informației pe baza gândirii critice și a dovezilor științifice • să poată lucra în echipe de lucru pentru a atinge obiective comune • să poată căuta activ noi dezvoltări în domeniul educațional utilizând baze de date de specialitate • să poată concepe acțiuni de promovare a incluziunii pentru elevii diverși
Responsabilitate și autonomie	<p>Studentul va putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să promoveze non-discriminarea și echitatea în societate. • să promoveze respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități. • să promoveze integrarea socială, școlară și profesională a persoanelor cu dizabilități. • să arate respect pentru diversitate în activitățile didactice • să promoveze activ un climat bazat pe încredere și colaborare. • să adere la valorile psihologiei pozitive în relație cu autodezvoltarea • să acționeze pentru a asigura demnitatea și echitatea pentru elevii cu cerințe educaționale speciale • să respecte principiul individualizării educației. • să prioritizeze nevoile individuale ale copilului cu cerințe educaționale speciale. • să demonstreze o atitudine incluzivă în contexte diverse de activitate. • să demonstreze capacitatea de a valoriza resursele elevului. • să promoveze principiul autonomiei elevului cu cerințe educaționale speciale • să promoveze incluziunea școlară ca alternativă prioritară în educarea elevilor cu cerințe educaționale speciale • să promoveze o cultură incluzivă în care diversitatea este valorizată

7. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. (2h) Ce este și ce nu este psihopedagogia specială. Obiectul de studiu, Caracterul interdisciplinar al psihopedagogiei speciale; Concepte: psihopedagogie specială, educație specială, dizabilitate, deficiență, handicap	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Verza, E. Și Verza, F. E. (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i> , Editura Universității din București: CEDC, cap 1 Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice</i> . Polirom cap 1.1. și 1.2
C2. (2h) Paradigme psihopedagogice și aparatul conceptual al PPS; Concepte: modelul medical, social, modelul multidisciplinar, interdisciplinar, transdisciplinar, centrare pe elev, centrare pe familie	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice</i> . Polirom cap 1.3
C3. (2h) Istoricul Psihopedagogiei speciale; Concepte: segregare, integrare, incluziune, diversitate	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice</i> . Polirom cap 1.3
C4. (2h) Clasificarea deficiențelor. Principalele criterii din clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății (CIF); Concepte: principalele categorii nosologice, etiologie	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	OMS. Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății (CIF). American Psychiatric Association. (2013). <i>Diagnostic and statistical manual of mental disorders</i> (5th ed.). Arlington
C5. (2h) Dizabilitățile intelectuale; Concepte: gradele dizabilității intelectuale, Învățarea abilităților de viață cotidiană, terapia cognitivă, terapia ocupațională, însușirea scris-cititului și calculului mathematic, adaptări curriculare specifice DM	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Verza, Verza, (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i> , Editura Universității din București: București.: CEDC cap. 4 și cap 5 Roșan, A. (coord.). (2015). <i>Psihopedagogie specială, modele de evaluare și intervenție</i> . Polirom cap 4 Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice</i> . Polirom cap 4
C6. (2h) Dizabilitatea de vedere. Concepte: Învățarea	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Verza, Verza, (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i> ,

conceptelor spațiale, învățarea mobilității și deplasării independente, educația vizuală, tehnologii de suport specifice, învățatul scris-cititului Braille, adaptări curriculare specifice DV		Editura Universității din București: București.: CEDC cap. 8 și 9 Roșan, A. (coord.). (2015). <i>Psihopedagogie specială, modele de evaluare și intervenție</i> . Polirom cap 6 Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice</i> . Polirom cap 5.2
C7. (2h) Dizabilitatea de auz; Concepte: educația auditivă, terapia limbajului, modelul terapeutic oral, manual, total, însușirea scris-cititului, tehnologii de suport și adaptări curriculare specifice DA	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Verza, Verza, (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i> , Editura Universității din București: București.: CEDC cap. 6 și cap 7 Roșan, A. (coord.). (2015). <i>Psihopedagogie specială, modele de evaluare și intervenție</i> . Polirom cap 5 Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice</i> . Polirom cap 5.1
C8. (2h) Tulburările de vorbire și limbaj Concepte: clasificarea tulburărilor de vorbire și limbaj, terapia logopedică	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Verza, Verza, (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i> , Editura Universității din București: București.: CEDC cap. 11 și cap 12 Roșan, A. (coord.). (2015). <i>Psihopedagogie specială, modele de evaluare și intervenție</i> . Polirom cap 5 Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice</i> . Polirom cap 7
C9. (2h) Tulburări de dezvoltare: Tulburări din spectrul autist. Concepte: terapia ABA, programul Son Rise, TEACCH, , adaptări curriculare specifice TSA	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Roșan, A. (coord.). (2015). <i>Psihopedagogie specială, modele de evaluare și intervenție</i> . Polirom cap 10
C10. (2h) Tulburări de dezvoltare: ADHD. Concepte terapii cognitive, management	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Roșan, A. (coord.). (2015). <i>Psihopedagogie specială, modele de evaluare și</i>

comportamental, adaptări curriculare, terapie farmacologică		<i>intervenție. Polirom cap 14</i>
C11. (2h) Tulburări specifice de învățare . Concepte: dislexie, disgrafie, discalculie, dispraxie, însușirea scris-cititului și calculului matematic, tehnologii de suport, adaptări curriculare specifice	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Roșan, A. (coord.). (2015). <i>Psihopedagogie specială, modele de evaluare și intervenție. Polirom cap 9</i> Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice. Polirom cap 8</i>
C12. (2h) Tulburări emoțional-comportamentale; Concepte: management comportamental, auto-management comportamental, răspunsul la intervenție (RTI), LSCI, Check in/Check out, Planul de suport comportamental, adaptări curriculare specifice DI	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Verza, Verza, (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i> , Editura Universității din București: București.: CEDC cap. 13
C13. (2h) Abordarea psihopedagogică a copiilor cu dizabilități 1; Concepte: management de caz, depistare, evaluare psihopedagogică, planificarea intervenției psihopedagogice	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Sachs, A. (2009). <i>Special Education. A reference book for policy and curriculum development.</i> Millerton, NY: Grey House Publishing
C14. (2h) Abordarea psihopedagogică a copiilor cu dizabilități 2; Concepte: PIP, PEI, terapii specifice, monitorizare, integrare social	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	Gherguț, A. (2011). <i>Evaluare si interventie psihoeducationala. Terapii educationale, recuperatorii si compensatorii.</i> Editura Polirom, Iași.
<p>Bibliografie :</p> <p>Obligatorie</p> <p>Brillante, P. (2020). <i>Supporting young children with disabilities in the classroom.</i> National Association for the Education of Young Children, Washington, DC</p> <p>Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice.</i> Polirom</p> <p>Roșan, A. (coord.). (2015). <i>Psihopedagogie specială, modele de evaluare și intervenție.</i> Polirom</p> <p>Verza, E. Și Verza, F. E. (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i>, Editura Universității din București: CEDC</p> <p>Suplimentară</p> <p>Gherguț, A. (2006), <i>Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și inclusive în educație</i>, Editura Polirom, Iași.</p> <p>Gherguț, A. (2011). <i>Evaluare si interventie psihoeducationala. Terapii educationale, recuperatorii si compensatorii.</i> Editura Polirom, Iași.</p>		

<p>Gherguț, A. (2016). <i>Educatia incluziva si pedagogia diversitatii</i>. Editura Polirom, Iași.</p> <p>OMS. Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății (CIF). http://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2016/06/Clasificarea-internationala-a-functionarii-dizabilitatii-si-sanatatii-CIF-CT-verrsiunea-pentru-copii-si-tineri-2012.pdf</p> <p>Pierangelo, R., Giuliani, G. (2008). <i>Teaching in a Special Education classroom</i>. Corwin Press, Thousand Oaks, CA</p> <p>Rose, R., Howley, M. (2007). <i>The practical guide to Special Educational Needs in Inclusive Primary Classrooms</i>. Sage Publications</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
S 1. (2h) Prezentarea și organizarea activității de seminar.	expunerea, explicația, exercițiul	Seminar organizatoric și de intercunoaștere
S 2. (2h) Concepte cheie pentru înțelegerea psihopedagogiei speciale, modele de abordare a dizabilitatii. Surse de informare	Studiu de caz, , exercițiul, expunerea	Exerciții practice Google Academic
S3.(2h) Dizabilitatea in mediul meu de viata. Exprimarea prin fotografie	Expunerea, Conversația euristică	Exerciții practice
S4. (2h) Categorii nosologice de dizabilitate, studii de caz.	Studiu de caz, problematizarea, exercițiul	Exerciții practice
S5. (2h) Dizabilitățile intelectuale, tabloul clinic: Dezbateri: Asistență psihopedagogică vs asistență socială de-a lungul întregii vieți.	Studiu de caz, exercițiul, problematizare	Dezbateri, studiul de caz
S6. (2h) Dizabilitatea de vedere, tabloul clinic. Dezbateri: Scoala specială vs scoala incluzivă.	Studiu de caz , exercițiul problematizare	Dezbateri, studiul de caz
S7. (2h) Dizabilitatea de auz, tabloul clinic. Dezbateri: Modelul oral vs modelul bilingvistic bicultural.	Studiu de caz, exercițiul, problematizarea	Dezbateri, studiul de caz
S8. (2h) Tulburările de vorbire și limbaj, prezentare. Dezbateri: abordarea medicală vs abordarea socială a dizabilității Centrarea pe copil vs centrarea pe familie.	Studiu de caz, exercițiul	Dezbateri, studiul de caz
S9. (2h) Tulburări de dezvoltare: autismul, tabloul clinic. Dezbateri: Son rise vs ABA.	Studiu de caz, , exercițiul	Dezbateri, studiul de caz
S10. (2h) Tulburări de dezvoltare; ADHD, tabloul clinic. Dezbateri: abordarea integrată psihopedagogică vs abordarea farmacologică.	Studiu de caz, exercițiul	Dezbateri, studiul de caz

S11. (2h) Tulburări specifice de învățare. Dezbateri: abordarea individualizată vs diferențiată	Studiu de caz, exercițiul	Dezbateri, studiul de caz
S12. (2h) Tulburări emoțional-comportamentale, caracterizare. Dezbateri: Centrarea pe copil vs centrarea pe familie.	Studiu de caz, exercițiul	Dezbateri, studiul de caz
S13. (2h) Abordarea psihopedagogică a copiilor cu dizabilități 1: Interviu cu/despre persoane cu dizabilități.	Studiu de caz, exercițiul	interviu, studiul de caz
S14. (2h) Abordarea psihopedagogică a copiilor cu dizabilități 2.	Studiu de caz, exercițiul	interviu, studiul de caz
Bibliografie Obligatorie Gherguț, A. (2013). <i>Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice</i> . Polirom Roșan, A. (coord.). (2015). <i>Psihopedagogie specială, modele de evaluare și intervenție</i> . Polirom Verza, E. Și Verza, F. E. (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i> , Editura Universității din București: CEDC Brillante, P. (2020). <i>Supporting young children with disabilities in the classroom</i> . National Association for the Education of Young Children, Washington, DC Suplimentară Gherguț, A. (2006), <i>Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și inclusive în educație</i> , Editura Polirom, Iași. Gherguț, A. (2011). <i>Evaluare și intervenție psihoeducatională. Terapii educationale, recuperatorii și compensatorii</i> . Editura Polirom, Iași. Gherguț, A. (2016). <i>Educația incluzivă și pedagogia diversității</i> . Editura Polirom, Iași. Pierangelo, R., Giuliani, G. (2008). <i>Teaching in a Special Education classroom</i> . Corwin Press, Thousand Oaks, CA Rose, R., Howley, M. (2007). <i>The practical guide to Special Educational Needs in Inclusive Primary Classrooms</i> . Sage Publications		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Toate cele 3 specializări care urmează această disciplină formează specialiști în educație, care vor putea lucra ca profesori pentru învățământul preșcolar sau primar, profesori psihopedagogi, pedagogi sau consilieri școlari. Indiferent de domeniul de activitate, ei vor fi și profesori ai elevilor cu CES (aproximativ 90% din profesorii din România au avut în clasă cel puțin un elev cu CES) și trebuie să fie competenți în a preda acestei categorii de elevi. Numai stăpânind noțiunile fundamentale din domeniul educației speciale și cunoscând metode eficiente de accesibilizare educațională vor fi capabili să își desfășoare activitatea didactică calitativ, cu impact pozitiv în progresul elevilor. Nevoia de formări în educația specială este afirmată atât de cadrele didactice care deja profesază și solicită CCD și DSE astfel de cursuri, cât și de angajatori, reprezentanți ai IȘJ, directori de școli, etc., cum au afirmat în întâlnirile cu angajatorii desfășurate în cadrul fiecărui program de studiu.

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs Criterii de prezenta – conform regulamentul privind activitatea studentilor in UVT, 50%	Cunoașterea noțiunilor de specialitate	Test tip grilă	60%
	Test grilă (parțial) în săptămâna a 8a (cu posibilitatea de reexaminare în sesiunea de examene)		
10.5 Seminar / laborator Criterii de prezenta – conform regulamentul privind activitatea studentilor in UVT, 70%	Rezolvare teme de seminar	Evaluarea portofoliului	40%
	Realizarea unei dezbateri		20%
	Realizarea unui interviu cu o persoana cu CES		10%
	Dizabilitatea in mediul meu de viata. Fotografierea si prezentarea unui spațiu/ lucru reprezentativ pentru dizabilitate		10%
10.6 Standard minim de performanță			
Nota finală trebuie să fie cel puțin 5 (cinci) pentru ca disciplina să fie considerată promovată.			

Data completării
15.09.2025

Titular de disciplină
Conf. Univ. Dr. Anca Luștea

Activități de seminar

Asist. Univ. Drd. Andra-Maria Jurca

Data avizării în departament
17.09.2025

Director de departament
Conf. Univ. Dr. Claudia Borca